

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/101/2021
Identifikačné číslo spisu:	1209217703
Dátum vydania rozhodnutia:	03.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1209217703.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu: Finančné a investičné družstvo, Grösslingova 58, Bratislava, IČO: 45 876 657, zastúpeného JUDr. Radoslavom Oľijášom, advokátom so sídlom Grösslingova 58, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská správa ciest, Miletičova 19, Bratislava, IČO: 00 003 328, o zaplatenie 873.505,84 EUR s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. júla 2018, č. k. 3Cob/139/2017-595, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. júla 2018, č. k. 3Cob/139/2017-595 a rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 22. februára 2017, č. k. 22Cb/101/2010-526 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 22.02.2017, č. k. 22Cb/101/2010-526, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 873.505,84 EUR so 14,25 % ročným úrokom z omeškania od 17.10.2007 do 31.12.2008, s 12,50 % ročným úrokom z omeškania od 01.01.2009 do 30.06.2009, s 11 % ročným úrokom z omeškania od 01.07.2009 do 31.12.2010 a počnúc dňom 01.01.2011 do zaplatenia úrok z omeškania zo sumy 873.505,84 EUR vo výške základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky zvýšenej o 10 % ročne platnej vždy k 1. dňu každého príslušného kalendárneho polroka trvania omeškania, pričom takto určená výška úrokov z omeškania sa použije počas celého tohto kalendárneho polroka.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že mal za preukázané, že dňa 06.08.2002 žalovaný udelil advokátovi JUDr. Dušanovi Kubovčákovi (pôvodnému žalobcovi) plnomocenstvo na zastupovanie v konaní vedenom na súde pod sp. zn. 23Cb/216/2002. Taktiež mal súd

za dostatočne preukázané,

že dňa 12.08.2002 došlo k rokovaniu medzi pôvodným žalobcom a klientom - žalovaným, o čom bola spísaná Zápisnica o rokovaní s klientom. V nej sa advokát a klient dohodli na odmene advokáta za právne služby tak, že základom pre výpočet odmeny je výška ceny za dielo v sume 4.014.247.555 Sk uvedená v Zmluve o dielo zo dňa 22.01.1998 (uzavretej medzi žalovaným a Hydrostavom a.s.), nakoľko od tejto zmluvy sa odvíjal celý súdny spor sp. zn. 23Cb/216/2002 a výsledok sporu bude mať dopad na rozpočtové prostriedky klienta v uvedenej výške ceny diela. Odmena advokáta bola dohodnutá v súlade s § 13 ods. 1 vtedy platnej vyhlášky č. 163/2002 Z.z., a to v sume 8.041.14 Sk (správne má byť 8.041.145 Sk) za každý jeden úkon právnej pomoci s tým, že klient sa zaviazal zaplatiť advokátovi odmenu za vykonanú právnu pomoc na základe faktúry advokáta po ukončení právneho zastúpenia klienta.

3. Okresný súd nemal pochybnosti o vierohodnosti uvedeného plnomocenstva, ako aj zápisnice o rokovaní s klientom napriek tomu, že do spisu bola založená len fotokópia tejto zápisnice. A vzhľadom aj k tomu, že svedok Ing. F. vtedajší generálny riaditeľ žalovaného na pojednávaní výslovne potvrdil, že predmetnú plnú moc pôvodnému žalobcovi udelil a že podpísal aj predmetnú zápisnicu o rokovaní s klientom s tým, že v zápisnici je určený aj spôsob výpočtu odmeny pre advokáta, ktorý zodpovedá vzájomnej dohode. Uvedené potvrdil aj ďalší svedok Ing. T., ktorý bol v danom čase riaditeľom ekonomického úseku žalovaného, ktorý na pojednávaní výslovne uviedol, že podpis na predmetnej zápisnici je jeho a jej obsah zodpovedá obsahu rokovania. Vierohodnosť uvedeného plnomocenstva a zápisnice o rokovaní podľa názoru okresného súdu nespochybňovalo ani tvrdenie žalovaného, že plnomocenstvo bolo udelené deň pred podaním žaloby v konaní 23Cb/216/2002 a že Ing. F. mal od 12.08.2002 dovolenku, nakoľko bolo bežnou praxou, že sa do plnej moci až následne dopísala spisová značka predmetného konania, potom čo bola sporovým stranám známa (čo potvrdil na pojednávaní JUDr. Dušan Kubovčák). Zároveň na druhej strane, či mal Ing. F. dňa 12.08.2002 dovolenku je podľa konajúceho súdu irelevantné, nakoľko čerpanie dovolenky nemá vplyv na jeho oprávnenia konať za žalovaného, pričom svedok Ing. T. na pojednávaní výslovne potvrdil prítomnosť generálneho riaditeľa na predmetnom rokovaní, ako aj skutočnosť, že predmetná zápisnica o rokovaní nebola podpísaná spätne.

4. Na platnosť dohody o odmene advokáta vyplývajúcej zo zápisnice o rokovaní zo dňa 12.08.2002 podľa názoru súdu nemalo vplyv ani tvrdenie žalovaného, že právne služby mohli byť poskytované len na základe vyhláseného verejného obstarávania, nakoľko v konaní nebolo nijak preukázané, že Úrad pre verejné obstarávanie podal v lehote jedného roka od uzavretia dohody o odmene pôvodného žalobcu (vyplývajúcej z predmetnej zápisnice o rokovaní) návrh na určenie jej neplatnosti súdom. Z uvedeného dôvodu nie je možné aplikovať na dohodu o odmene advokáta ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný nijak nepreukázal, že by uzavretá dohoda bola v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní (keďže jej neplatnosť nebola v prekluzívnej lehote napadnutá oprávneným subjektom na súde), rovnako ako nepreukázal, že by tento zákon obchádzala (rozpor so zákonom o verejnom obstarávaní žalovaný v priebehu trvania právneho zastúpenia pôvodným žalobcom nikdy netvrdil, dokonca pripustil, že mu patrí určitá odmena).

5. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohoda o odmene advokáta podľa predmetnej zápisnice nemôže byť (a ani nie je) v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko vychádza výlučne z ustanovení vtedy platnej a účinnej vyhlášky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ktoré umožňovali advokátovi dohodnúť s klientom spôsob a výšku zmluvnej odmeny, ktorá bola v danom prípade určená v súlade s § 13 ods. 7 vyhlášky, t. j. vo veciach určenia platnosti alebo

neplatnosti právnych úkonov, ak je ich predmetom vec, právo alebo plnenie ocenené peniazmi, patrí advokátovi základná sadzba tarifnej odmeny určená podľa odseku 1, z hodnoty tejto veci, práva alebo výšky tohto plnenia (teda z ceny diela 4.014.247.555 Sk určenej v Zmluve o dielo zo dňa 22.01.1998, ktorej určenie neplatnosti bolo predmetom konania 23Cb/216/2002). V zmysle uvedeného vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi odmenu za 4 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k žalobe, vyjadrenie k odvolaniu vo veci predbežného opatrenia a účasť na pojednávaní dňa 15.5.2003) v sume

873.505,84 EUR v súlade s dohodou vyplývajúcou zo zápisnice o rokovaní

zo dňa 12.08.2002 a faktúrou č. 99640207 splatnou dňa 16.10.2007. Faktúru vystavil pôvodný žalobca dňa 02.10.2007 po ukončení právneho zastúpenia žalovaného

v konaní 23Cb/216/2002, ku ktorému došlo vypovedaním plnomocenstva listom žalovaného zo dňa 19.09.2007. Keďže sa žalovaný zaviazal v predmetnej zápisnici zaplatiť pôvodnému žalobcovi odmenu na základe faktúry advokáta po ukončení právneho zastúpenia klienta, pôvodný žalobca mohol žalovanú sumu prvýkrát uplatniť na súde dňa 17.10.2007 (po splatnosti predmetnej faktúry), čiže žalovaný nárok nie je premlčaný, keďže žaloba bola podaná na súde dňa 15.10.2009, t. j. v štvorročnej premlčacej dobe v zmysle § 397 Obchodného zákonníka.

6. Okresný súd zdôraznil, že vzťah medzi pôvodným žalobcom a žalovaným má obchodnoprávny charakter, keďže ide o záväzkový vzťah medzi pôvodným žalobcom ako podnikateľom a žalovaným ako subjektom verejného práva, pričom tento vzťah sa týka zabezpečovania verejných potrieb (zastupovania v súdnom konaní o určenie neplatnosti zmluvy o dielo na výstavbu diaľnice). Keďže žalovaný

do dnešného dňa nezaplatil uvedenú faktúru, dostal sa do omeškania s plnením svojho zmluvného záväzku, preto žalobcovi vzniklo právo aj na zaplatenie úroku z omeškania v zákonnej výške v súlade s § 369 ods. 1, Obchodného zákonníka účinného

do 31.12.2007 (ako aj následne v súlade s § 369 ods. 1, Obchodného zákonníka účinného do 14.01.2009), a to odo dňa 17.10.2007, teda po splatnosti predmetnej faktúry.

7. Na dôvodnosť žalovaného nároku nemalo podľa názoru konajúceho súdu vplyv

ani následné vystavenie faktúry č. 121640207 zo dňa 07.01.2008

v sume 15.606.281,20 Sk za vykonanie právnych služieb vychádzajúcich zo zníženej hodnoty veci a ani storno faktúry č. 99640207 v sume 26.315.742,70 Sk, ktoré pôvodný žalobca zaslal žalovanému v januári 2008 na základe príslubu žalovaného,

že takto znížená odmena bude pôvodnému žalobcovi uhradená po uvoľnení peňažných prostriedkov z ministerstva dopravy. K mimosúdному vyriešeniu sporu však nedošlo, keďže žalovaný do dnešného dňa nezaplatil žalobcovi ani zníženú odmenu za právne zastupovanie. Konanie pôvodného žalobcu tak v snahe vysporiadať vzájomný vzťah so žalovaným vystavením dodatočných faktúr nemôže byť žalobcovi na ujmu

a s ohľadom na skutkové okolnosti veci podľa presvedčenia súdu prvej inštancie

ani nemôže spôsobiť nedôvodnosť uplatneného nároku žalobcu v konaní, poukazujúc aj na fakt, že vykonanie predmetných úkonov právnej služby nebolo v konaní sporné

a napriek tomu žalovaný do dnešného dňa nevyplatil žalobcovi žiadnu odmenu za tieto služby právnej pomoci vykonané pôvodným žalobcom.

8. Rovnako na dôvodnosť uplatneného nároku nemala vplyv podľa okresného súdu

ani skutočnosť, že v rozsudku zo dňa 18.12.2008, č. k. 23Cb/216/2001-235, súd zaviazal žalobcu SKP úpadcu HYDROSTAV, a.s. zaplatiť žalovanému v 1. rade

na účet JUDr. Dušana Kubovčáka trovy konania v sume 3.713,50 EUR, nakoľko predmetom tohto konania je zaplatenie zmluvnej odmeny advokáta JUDr. Dušana Kubovčáka, ktorá vyplýva z osobitného zmluvného záväzkového vzťahu medzi advokátom a klientom (žalovaným) a ktorú nemožno odvodzovať od výsledku konania 23Cb/216/2001. Aj keby bol žalobca v konaní 23Cb/216/2001 úspešný

a žalovaní by boli zaviazaní zaplatiť žalobcovi trovy konania, JUDr. Dušanovi Kubovčákovi, by napriek výsledku konania vzniklo právo na zaplatenie odmeny

za poskytovanie právnych služieb od svojho klienta (Slovenskej správy ciest), keďže to vyplýva z ich

zmluvného záväzkového vzťahu založeného na základe platnej plnej moci a dohody v zmysle zápisnice o rokovaní s klientom.

9. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo irelevantné aj tvrdenie žalovaného, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle § 18a ods. 1 zákona č. 278/1993 Z.z.

o správe majetku štátu a že oznámenie o postúpení pohľadávky bolo nezrozumiteľné a neurčité vzhľadom k tomu, že zákon č. 278/1993 Z.z. sa podľa § 1 ods. 1 vzťahuje len na správu majetku vo vlastníctve SR vo verejnoprospešnej a nepodnikateľskej sfére, ktorú vykonáva správca majetku štátu (teda aj rozpočtová organizácia)

a nie na nakladanie s majetkom štátu v právnych vzťahoch upravených napr. Obchodným zákonníkom (§ 566 ods. 1), čo je prípad predmetného sporu.

Súd prvej inštancie dodal, že tam kde je oprávneným, či zaviazaným z pohľadávky len správca (a nejde o priame pohľadávky, či záväzky štátu), nejedná sa o správu majetku vo vlastníctve štátu podľa zákona č. 278/1993 Z.z., a teda na takéto pohľadávky sa nevzťahujú obmedzenia exekúcií na majetok štátu podľa § 18a

ods. 1. Okresný súd poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorý v náleze zo dňa 04.07.2012, sp. zn. PL. ÚS 111/2011 rozhodol, že ustanovenie § 18a ods. 1 v časti slov „výkon rozhodnutia“ nie je v súlade s Ústavou SR, ako aj s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalovanému bolo oznámené postúpenie pohľadávky na žalobcu už dňa 22.11.2010, čo nijak nerozporoval, pričom dozvedel sa o tom aj následne dorúčením uznesenia súdu zo dňa 01.03.2011 o pripustení zmeny žalobcu, ako aj dorúčením podania žalobcu zo dňa 10.11.2016 do podateľne žalovaného.

10. Pokiaľ išlo o tvrdenie žalovaného, že nie je v tomto konaní pasívne vecne legitimovaný (ale je ňou Národná diaľničná spoločnosť a.s.), okresný súd sa stotožnil v plnom rozsahu s tvrdením žalobcu. Všetky práva a povinnosti vyplývajúce

z pracovnoprávných vzťahov a z iných vzťahov viažucich sa na činnosť vnútornej organizačnej jednotky Slovenskej správy ciest vkladanej do diaľničnej spoločnosti

(§ 7 ods. 6 zákona č. 639/2004 Z.z. o Národnej diaľničnej spoločnosti) mohli prejsť

na Národnú diaľničnú spoločnosť a.s. (ďalej aj „NDS“) iba vtedy, ak by vkladu predchádzalo správne konanie za účelom vymedzenia tejto vnútornej organizačnej jednotky a rozhodnutie ministerstva dopravy vydané v správnom konaní vymedzujúce túto vnútornú organizačnú jednotku (§ 4 ods. 2). Ministerstvo dopravy však žiadne správne konanie nevykonalo, ani rozhodnutie v správnom konaní nevydalo. Rozhodnutie ministra dopravy č. 4 zo dňa 14.01.2005 nemožno považovať

za rozhodnutie ministerstva dopravy vydaného v správnom konaní podľa § 4 ods. 2 zákona č. 639/2004 Z.z., nakoľko minister dopravy ako fyzická osoba nie je správcom majetku štátu podľa § 1 ods. 1 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu.

11. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 25.07.2018, č. k. 3Cob/139/2017-595, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

12. V napadnutom rozsudku odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ako aj s jeho odôvodnením. Na zdôraznenie správnosti potvrdeného rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovaného uviedol nižšie uvedené skutočnosti.

13. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie podrobne odôvodnil, prečo na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru o platnosti udeleného plnomocenstva, zápisnice o rokovaní s klientom z 12.08.2002, pričom jeden rovnopis zápisnice prevzali zástupcovia žalovaného, čo potvrdili svojim podpisom. Skutočnosť, že rokovanie

dňa 12.08.2002 sa uskutočnilo a bola dohodnutá odmena za právne zastupovanie, podľa odvolacieho súdu hodnoverne preukázali svedkovia Ing. F.

a Ing. T.. Preto námietky žalovaného o neplatnosti dohody o právnom zastúpení považoval odvolací súd

za nedôvodné.

14. K námietke žalovaného, že dohoda o právnom zastúpení bola uzavretá v rozpore so zákonom č. 263/1999 Z.z. o verejnom obstarávaní odvolací súd uviedol, že v konaní nebolo nijak preukázané, že Úrad pre verejné obstarávanie v lehote jedného roka od uzavretia dohody o odmene pôvodného žalobcu podal žalobu na súd, a preto je potrebné túto dohodu považovať za platnú. Odvolací súd dodal, že aj keby žalovaný pri uzavretí dohody o právnom zastúpení postupoval v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, nemôže byť takéto porušenie zákona na ťarchu žalobcu, ktorý konanie žalovaného v tomto smere nemohol ovplyvniť.

15. Ak žalobca namieta, že odmena za právne zastúpenie bola stornovaná, ani toto podľa odvolacieho súdu nemá na posúdenie uplatneného nároku žiaden vplyv, pretože faktúra je účtovným dokladom a sama osebe nepreukazuje dôvodnosť a výšku uplatneného nároku. Je preto potrebné podľa odvolacieho súdu pri posúdení nároku vychádzať zo záväzkového vzťahu preukázaného dohodou s tým, že faktúra, jej vystavenie a doručenie povinnému subjektu môže mať vplyv na splatnosť dlhu, prípadne určenie omeškania strán. Súd prvej inštancie zároveň podľa odvolacieho súdu správne posúdil vznesenú námietku premĺčania.

16. Čo sa týka námietky pasívnej legitimácie žalobcu, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie v tom, že žalovaný je pasívne legitimovaný v konaní. Žalovaný v konaní nepredložil dôkaz, preukazujúci zákonné vytvorenie organizačnej zložky podniku SSC - diaľnice. Žalovaný hodnoverným spôsobom nepreukázal, že pohľadávka žalobcu prešla na Národnú diaľničnú spoločnosť, a.s. a ani v prioritnom infraštruktúrnom majetku NDS sa pohľadávka žalobcu neuvádza. Podľa názoru odvolacieho súdu pri tak rozsiahlom prevode majetku, pohľadávok a záväzkov zo žalobcu na NDS, a.s. muselo byť presne špecifikované akým spôsobom a v akom rozsahu prechádzajú práva a povinnosti na nový subjekt, a to buď v delimitačnom protokole alebo inom záväznom dokumente. Odvolací súd dodal, že žalobca hodnoverne nepreukázal prechod pohľadávky žalobcu na NDS, a.s. a preto je nevyhnutné dospieť k názoru, že uplatnená pohľadávka na NDS, a.s. neprešla. Pasívna legitimácia v prejednávanej je preto podľa odvolacieho súdu na strane žalovaného daná.

17. O nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. a ich náhradu priznal úspešnému žalobcovi proti žalovanému, ktorý úspech vo veci nemal.

18. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný, ktoré z obsahu dovolania odôvodnil vadami zmätočnosti a nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 421 ods. 1 C.s.p.

19. Dovolateľ poukázal na chronologický priebeh sporu a rozhodné skutkové okolnosti. Prioritne zdôraznil, že generálny riaditeľ žalovaného Ing. F. nebol oprávnený zaväzovať žalovaného na angažovanie právnych služieb podľa vtedy platných právnych predpisov inak, ako na základe verejného obstarávania.

Keďže nedošlo k obstaraniu právnych služieb na základe zákona č. 263/1993 Z.z. o verejnom obstarávaní služieb a verejných prác, tak podľa dovolateľa je každá ďalšia zmluva nadväzujúca taktiež neplatná pre rozpor so zákonom. Dovolateľ poukázal

na to, že zmluva žalovaného so spoločnosťou Hydrostav, a. s., č. obstarávateľa:

341-78/97, č. zhotoviteľa: 133-1498/1-1997-Dr.Kh, bola podpísaná 22.01.1998. Žalovaný dodal, že vtedajší generálny riaditeľ Ing. F. ani po odstúpení od zmluvy o dielo zo dňa 30.05.2002 v rámci verejného obstarávania neobstarával v mene žalovaného žiadne právne služby. Dovolateľ preto upriamil pozornosť na fakt, že žalovaný nemal a ani nemohol mať vedomosť, či indíciu o nejakej zmluve, keďže

táto sa vôbec nepodpisovala s tým, že táto mala byť verejne obstaraná.

Týmto má dovolateľ za to, že nie je pasívne legitimovaný za uzavretie takej zmluvy o poskytovaní právnych služieb, ktorá mala byť uzavretá podľa zákona o verejnom obstarávaní. Zároveň žalovaný uviedol, že text plnomocenstva obsahuje zmienku o odkaze na osobitnú dohodu o trovách, ktorá sa viaže k udelenej plnej moci a ktorej uzavretie sa priamo predpokladalo. Dovolateľ má za to, že v texte dohody o trovách

sa nemusí uviesť iba dohodnutá výška odmeny, ale aj taká, ktorá bude vypočítaná na základe príslušných právnych predpisov upravujúcich advokátsku tarifu.

20. Žalovaný ďalej uviedol, že nesúhlasí s konštatovaním odvolacieho súdu, kedy odmena advokáta vychádzajúca zo zápisnice o rokovaní s klientom nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný vidí tento rozpor v tej skutočnosti, že advokát

JUDr. Dušan Kubovčák svoju tarifu vyčísľuje z nesprávneho základu - hodnoty veci /ceny diela/ a neberie do úvahy, že k odstúpeniu od zmluvy o dielo, ktorá tvorila petit jeho žalobného návrhu, došlo až neskôr po podpise zmluvy o dielo a tarifa mala

byť preto vyčíslená zo sumy zníženej o dovtedy poskytnuté plnenia. Následne advokát JUDr. Dušan Kubovčák svoju pôvodnú odmenu znížil na základe výpočtu zo správnej výšky hodnoty veci /ceny diela/. V tomto vidí žalovaný zjavný rozpor s dobrými mravmi. Dodal, že pôvodná hodnota veci /ceny diela/ bola 4.014.247.555 Sk.

Po odpočítaní dovtedy poskytnutých plnení bola vyčíslená na sumu 2.378.043.592 Sk, ktorá tvorí reálnu a právne relevantnú hodnotu veci, od ktorej sa mal odvíjať výpočet a vyčíslenie odmeny. Preto má žalovaný za to, že na žalobcu nemohla byť postúpená pohľadávka vo väčšej výške, než aká prináležala advokátovi - subjektu, ktorý túto pohľadávku postúpil, z ktorého dôvodu žalovaný dôrazne namieta výšku žalovanej pohľadávky. Preto žalovaný vyčíslenie trov bez adekvátnej dohody, ktorej uzatvorenie sa predpokladalo v rámci udeleného splnomocnenia, považuje čo do výšky za neadekvátne a v rozpore s dobrými mravmi.

21. V podanom dovolaní žalovaný ďalej uviedol, že ku dňu 03.06.2002 a ani neskôr nebola s advokátom JUDr. Dušanom Kubovčákom podpísaná žiadna dohoda o úhrade trov a odmeny za právnu pomoc. Následne na rokovaní s advokátom sa t. č. generálny riaditeľ SSC - Ing. F. dohodol na vyúčtovaní odmeny podľa advokátskej tarify s tým, že dňa 19.09.2007 žalovaný vypovedal advokátovi plnú moc. Nový generálny riaditeľ sa napokon s dopytom obrátil o stanovisko aj na ministra dopravy, pretože advokát sa dovoľával odmeny stanovenej na základe ústnej dohody s predchádzajúcim generálnym riaditeľom žalovaného Ing. F., ktorú dohodu žalovaný nepovažuje za platný spôsob vzniku záväzku voči advokátovi.

22. Žalovaný zároveň v dovolaní poukázal na postup advokáta vo veci jeho návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 14.10.2009, ktorým návrhom žiadal zaplatiť istinu 20.000 EUR s úrokmi z omeškania. K postúpeniu pohľadávky advokáta podľa žalovaného malo na žalobcu dôjsť 22.11.2010, hoci postúpenie pohľadávky je neisté, nakoľko pôvodná faktúra bola advokátom stornovaná. Žalobca však napriek tejto skutočnosti svoju pohľadávku v prebiehajúcom spore vyčísľil na sumu vo výške 873.505,84 EUR s príslušenstvom. Okresný súd Bratislava II takúto zmenu výšky požadovaného nároku pripustil.

23. Dovolateľ ďalej uviedol, že žaloba mala byť zamietnutá aj s dôrazom na chýbajúcu pasívnu legitimáciu žalovaného, a to z dôvodu univerzálnej sukcesie Slovenskej správy ciest na Národnú diaľničnú spoločnosť, a. s. dňom jej vzniku 01.02.2005. Žalovaný zároveň zotrval na tvrdení, že rozhodnutie ministra dopravy č. 4

zo dňa 14.01.2005 o vyňatí časti majetku zo správy rozpočtovej organizácie Slovenská správa ciest, je potrebné považovať za rozhodnutie vtedajšieho ministra dopravy s tým, že podpisová doložka pri funkcii ministra je opatrená okrúhlou pečiatkou ministerstva so štátnym znakom. Preto dovolateľ zdôraznil, že už zo samotného označenia konajúceho subjektu (minister) je jasné, že tento nekoná ako fyzická osoba sám za seba, ale ako štatutárny zástupca orgánu štátnej správy - ministerstva a jeho úkony zaväzujú samotné ministerstvo. Aj v tomto kontexte je podľa dovolateľa zrejmé, že žalovaný pohľadávky

na Národnú diaľničnú spoločnosť, a. s. nepostupoval, pretože na ňu prešli priamo zo zákona. Napokon dovolateľ poukázal aj na skutočnosť, že vtedajší minister je podpísaný aj pod rozhodnutím číslo 100 zo dňa 11.05.2006 o zmene zriaďovacej listiny rozpočtovej organizácie Slovenská správa ciest, ktorým s účinnosťou od 11.05.2006 mení článok VI. - Prechod práv, povinností a záväzkov zriaďovacej listiny rozpočtovej organizácie Slovenská správa ciest č. 316/M-2005 zo dňa 14.02.2005 tak, že na Národnú diaľničnú spoločnosť, a. s. dňom jej vzniku 01.02.2005 v plnom rozsahu prechádzajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných a z iných vzťahov, ako aj pohľadávky a záväzky, ktoré vznikli vnútornej organizačnej správy Slovenskej správy ciest - diaľnice. Predloženému záveru podľa dovolateľa zodpovedá aj § 7 ods. 6 zákona č. 639/2004 Z. z. o Národnej diaľničnej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (v znení zákona č. 747/2004 Z.z.). Nesprávne vyhodnotenie tejto skutočnosti zo strany krajského súdu podľa dovolateľa spočíva najmä v tom, že k tejto sukcesii došlo na základe zákona, preto nebolo potrebné na preukázanie tejto skutočnosti žiadne osobitné správne konanie. Zároveň táto skutočnosť je zrejma aj zo stanoviska Ministerstva dopravy, pôst a telekomunikácií Slovenskej republiky, ktoré Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. oznámilo, že má v súdnych konaniach konať aj pri pohľadávkach vzniknutých pred dňom jej vzniku, t. j. pred 01.02.2005, čím Národná diaľničná spoločnosť, a.s. v inom konaní vstúpila na miesto žalovaného. Žalovaný týmto vzhliadol procesné pochybenie konajúcich súdov, kedy mala byť žaloba zamietnutá už na súde prvej inštancie pre chýbajúcu pasívnu legitímáciu žalovaného. Univerzálnosť sukcesie podľa dovolateľa potvrdil Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 26Cb/69/2008 a Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cob/203/2007, v ktorých konaniach súdy konštatujú, že Národná diaľničná spoločnosť, a. s. vstúpila dňom svojho vzniku 01.02.2005 do všetkých práv a povinností Slovenskej správy ciest týkajúcich sa diaľnic, ciest pre motorové vozidlá a ciest podľa schváleného plánu diaľnic a ciest. Tieto závery podľa dovolateľa mimoriadnej závažnosti pre spor nielen v rámci jeho procesného vedenia, boli prednesené pred okresným, aj krajským súdom, ale zostali bez hlbšieho skúmania nepovšimnuté. Preto dovolateľ opakovane zdôraznil, že k univerzálnej sukcesii došlo priamo zo zákona a zákon ako právny predpis sa nepreukazuje. Nebolo preto ani potrebné na preukázanie tejto skutočnosti do spisu doložiť žiadne „imaginárne“ dôkazy.

24. Podľa názoru žalovaného krajský súd ďalej povrchne vyhodnotil fakt, že takmer po siedmich rokoch vzájomnej písomnej a osobnej komunikácie sa žalobca opiera o zápisnicu z rokovania s klientom, o ktorej nemal žalovaný žiadnu vedomosť a žalobca jej originálom ani nedisponoval. Konajúci súd z tohto dôvodu do konania prizval znalca z odboru kriminalistiky, ktorého úlohou bolo posúdiť pravosť zápisnice o rokovaní s klientom a zároveň konajúci súd uložil žalobcovi povinnosť predložiť originál, k čomu nedošlo, nakoľko žalobca originálom nedisponoval. Petit konania je preto podľa žalovaného postavený na kópii záznamu z neexistujúceho rokovania, resp. poznámke zo zápisníka (denníka). Odvolací súd sa taktiež ako súd prvej inštancie, uspokojil len s kópiou zápisnice a nové znalecké dokazovanie nenariadil. Absencia originálu pritom podľa dovolateľa vyvoláva dôvodné podozrenie o pravosti zápisnice o rokovaní s klientom a tým znižuje aj jeho dôkaznú silu s tým, že žalovaný existenciu takejto zápisnice v priebehu konania opakovane popieral a spochybňoval aj oprávnenie bývalého generálneho riaditeľa Ing. Veselku zaväzovať žalovaného takýmto spôsobom, a to bez verejného obstarávania. Žalovaný zdôraznil, že vo svojom registratúrnom denníku vedie dôslednú evidenciu účtovných dokladov aj na omnoho nižšie sumy, akou je žalovaná pohľadávka a je nepravdepodobné, že by pri takejto sume urobil chybu a sumu vo svojom denníku neuviedol. Napokon záznam z rokovania s klientom navyše podľa žalovaného slúži iba na zaznamenanie záležitostí, ktoré na ňom odzneli, na neskoršie obhliadnutie sa za skôr vyslovenými tvrdeniami, aby sa vylúčila ich dodatočná skreslená argumentácia vplyvom plynutia časti. Týmto je podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie postavené na takom dôkaze, ktorý nemá dostatočnú silu na vyvodenie záverov, ku ktorým dospel odvolací súd spolu so súdom nižšej inštancie.

25. V závere podaného dovolania žalovaný uviedol, že krajský súd taktiež bez bližšieho vyjadrenia

opomína fakt, že súd prvej inštancie v právnej veci žalobcu JUDr. Jozefa Bolješika, správcu konkurznej podstaty úpadcu HYDROSTAV, a. s. v konkurze proti žalovanému 1/ Národná diaľničná spoločnosť, a. s.; 2/ Doprastav, a. s. vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Cb/216/2002, rozsudkom zo dňa 18.12.2008 (právoplatný dňa 27.02.2009) priznal trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia JUDr. Dušana Kubovčáka, právneho predchodcu žalovaného 1/ v sume vtedajších 3.713,50 Sk. Podľa dovolateľa konajúci súd síce návrh na určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy tvoriacej petit v tomto konaní zamietol, avšak okresný súd rozhodol o priznaní trov právneho zastúpenia pôvodného žalobcu - JUDr. Dušana Kubovčáka ešte pred postúpením jeho údajnej pohľadávky na žalobcu. Toto rozhodnutie o trovách konania nie je rozhodnutím vo veci samej, avšak je súčasťou meritórneho rozhodnutia súdu. Preto toto rozhodnutie podľa dovolateľa tvorí procesnú prekážku rozhodnutej veci a súd nemôže v tej istej veci rozhodnúť.

26. Žalovaný preto žiada dovolací súd, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie, alternatívne napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu.

27. Žalobca vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 447 písm. f/ C.s.p., keďže je dôvodené s odkazom na konkrétne skutkové zistenia. Žalobca má za to, že dovolateľ netvrdí, že by sa odvolací súd odklonil od zaužívanej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu pri riešení konkrétnej právnej otázky, resp. či takáto otázka nebola dovolacím súdom vyriešená alebo je riešená odlišne. Rovnako netvrdí, ktorá právna otázka má mať zásadný význam pre rozhodnutie sporu. Podstata dovolania podľa žalobcu smeruje na vecné zistenia konajúceho súdu, kritiku ním vykonaného právneho posúdenia a hodnotenia dôkazov, či skutkového stavu.

28. K námietke nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného z dôvodu univerzálnej sukcesie na Národnú diaľničnú spoločnosť a.s. žalobca uviedol, že ide o skutkové tvrdenie, a to s odkazom na vzájomnú komunikáciu právneho predchodcu žalobcu a žalovaného, ako aj poukaz na zákony č. 639/2004 Z.z. a č. 278/1993 Z.z.

V zmysle uvedených zákonov sa predpokladá, že pri nakladaní s majetkom štátu sa vydáva rozhodnutie ministerstva dopravy, ako správcu majetku štátu.

Na listiny predložené žalovaným preto podľa názoru žalobcu nemožno prihliadať, nakoľko ide o rozhodnutia ministra dopravy, ktorý nie je orgánom štátnej správy a ani správcom majetku štátu. Ak by mal na základe rozhodnutí ministra nastať prechod žalovanej pohľadávky, tak ide podľa žalobcu o prechod neplatný pre rozpor

so zákonom. V tejto súvislosti je podľa žalovaného potrebné použiť aj výkladové pravidlá Obchodného zákonníka, kedy rozporný výklad výrazu sa použije na ťarchu strany, ktorá tento výraz použila prvýkrát. Žalobca dodal, že žalovaný vo svojej korešpondencii predstieral ochotu zaplatiť a až do roku 2013 netvrdil, že žalovaná pohľadávka prešla na Národnú diaľničnú spoločnosť, a.s. Toto tvrdenie mal použiť žalovaný až na pojednávaní dňa 30.01.2013, t. j. vyše štyri a pol roka po podaní žaloby. Univerzálna sukcesia nie je preukázaná podľa žalobcu ani tým, že právny predchodca žalobcu zastupoval žalovaného v rokoch 2002 až 2003, kedy bola účastníkom konania Slovenská správa ciest, ktorá udelila advokátovi plnomocenstvo a neskôr ho aj vypovedala, a to ešte pred vznikom Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. V ostatnom žalobca poukázal na svoje podanie zo dňa 25.09.2013.

29. K námietke dovolateľa o nevykonaní verejného obstarávania za účelom uzavretia zmluvy o právnom zastupovaní žalobca uviedol, že právne zastúpenie žalovaného bolo výsledkom verejného obstarávania rokovacím konaním bez zverejnenia podľa zákona č. 263/1999 Z.z. Zmluva o zastúpení bola uzavretá dňa 06.08.2002 a potvrdená zápisnicou o rokovaní zo dňa 12.08.2002. Námietku neplatnosti predmetnej zmluvy z dôvodu absencie verejného obstarávania vzniesol žalovaný po 15 rokoch od rokovania s advokátom, čím podľa žalovaného je táto jeho obrana účelová. Okolnosti oprávňujúce uzavrieť zmluvu o zastúpení bez zverejnenia sú v spore podľa žalobcu preukázané listinnými dôkazmi, na ktoré vo vyjadrení k dovolaniu podrobne poukázal. Napokon podľa názoru žalobcu sa neplatnosti zmluvy

o zastúpení žalovaný ani nemôže dovolávať, pretože toto prináleží Úradu pre verejné obstarávanie v prekluzívnej jedno ročnej lehote, ktorý však návrh na určenie neplatnosti zmluvy nepodal.

30. V súvislosti s ďalšou dovolacou námietkou žalovaného ohľadom existencie žalovanej pohľadávky, žalobca uviedol, že táto vznikla na základe odmeny advokáta za poskytnutie právnych služieb žalovanému v zmysle plnomocenstva, ktoré je platné. Táto pohľadávka je podľa žalobcu opodstatnená, či už z hľadiska dohody o odmene advokáta pojaté do zápisnice z rokovania s klientom zo dňa 12.08.2002, ako aj z hľadiska nároku advokáta na tarifnú odmenu, keby k dohode o odmene advokáta nedošlo. Okolnosť, že k prerokovaniu došlo je podľa žalobcu preukázaná výpoveďami všetkých osôb prítomných na rokovaní. Žalobca sa opätovne vyjadril aj k dátumu udelenia plnomocenstva, ktoré predchádzalo podaniu žaloby na súde. Ďalej žalobca uviedol, že pohľadávka je dôvodná aj zo záznamu JUDr. Jána Tkáča zo dňa 06.05.2003, kde sa uvádza, že odmena advokáta sa vyúčtuje podľa advokátskej tarify. Žalovaný zároveň poukázal aj na skutočnosť, že listom zo dňa 19.12.2007 žalovaný navrhoval pre advokáta nižšiu odmenu vypočítanú zo sumy 2.378.043.592 Sk, a nie zo sumy 4.014.247.555 Sk vyplývajúcej z dohody o odmene zo dňa 12.08.2002. Uvedené podľa žalobcu preukazuje vedomosť žalovaného o existencii žalovanej pohľadávky.

31. K námietke dovolateľa, že k dohode o odmene advokáta nedošlo, pričom odmena je uplatnená vo výške v rozpore s dobrými mravmi, žalobca uviedol, že aj táto je nedôvodná. O rozpor s dobrými mravmi môže podľa žalobcu ísť v prípade, kedy by cena plnenia bola určená v rozpore s právnym predpisom. V prejednávanej spore je odmena advokáta stanovená v zápisnici o rokovaní s klientom zo dňa 12.08.2002, ktorá zodpovedala výške tarifnej odmeny advokáta podľa vyhlášky č. 163/2002 Z.z. Z uvedeného je podľa žalobcu zrejmé, že aj v prípade neplatnosti dohody o odmene advokáta, by za právne služby prináležala rovnaká výška odmeny, ako stanovuje vyhláška o tarifnej odmene v ustanovení § 13 ods. 1 a 7 (viď záznam JUDr. Jána Tkáča zo dňa 06.05.2003). Predmet konania je podľa žalobcu peniazmi hodnotiteľný v zmysle zmluvy o dielo. V tejto súvislosti žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/8/2009, 2MCdo/18/2008 a 4MCdo/4/2008.

32. Napokon k dovolacej námietke žalovaného o neplatnosti postúpenia pohľadávky a neurčitosti, nezrozumiteľnosti oznámenia o postúpení pohľadávky žalobca uviedol, že postúpenie žalovanej pohľadávky neodporuje žiadnemu právnemu predpisu.

Žiadne zákonné ustanovenie podľa žalobcu nezakazuje veriteľovi postúpiť pohľadávku voči žalovanému dlžníkovi, ako štátnej rozpočtovej organizácii, a preto považuje žalobca aj túto námietku žalovaného za účelovú. Vzťah medzi advokátom a žalovaným je v danom prípade podľa žalobcu obchodnoprávnym a týkal

sa uspokojovania verejných potrieb (§ 261 ods. 2 Obchodného zákonníka).

Zákon č. 278/1993 Z.z. sa z tohto dôvodu s jeho obmedzeniami exekúcií na štát,

na prejednávany spor nevzťahuje (viď rozhodnutie č. 87 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov č. 6/2004). Žalobca zároveň považoval za potrebné vo vyjadrení k dovolaniu poukázať na skutočnosť, že Nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 111/2011 súd rozhodol, že § 18a ods. 1 v časti slov „výkon rozhodnutia“ zákona č. 278/1993 Z.z. a § 12 ods. 7 zákona č. 291/2002 Z.z., nie sú v súlade s čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 1 Dodatkového protokolu k tomuto Dohovoru. Týmto stratili tieto protiústavné ustanovenia podľa žalobcu účinnosť, a to dňom vyhlásenia nálezov v Zbierke zákonov, t. j.

dňa 31.07.2012. Výklad dotknutých ustanovení na postúpenie žalovanej pohľadávky je preto podľa žalobcu neprípustný, a to s akcentom aj na skutočnosť, že JUDr. Dušan Kubovčák, ako postupca a žalobca, ako postupník po uverejnení nálezov z opatrnosti uzavreli dňa 02.08.2012 ďalšiu zmluvu o postúpení pohľadávky žalovanej pohľadávky.

33. Žalobca preto navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol a priznal

mu trovy dovolacieho konania.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uznesením zo dňa 24.09.2020, sp. zn. 2Obdo/26/2019, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.07.2018, č. k. 3Cob/139/2017-595 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí s poukazom na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020 z obsahu podaného dovolania vyvodil, že dovolateľ za rozhodujúcu právnu otázku považoval v danom spore najmä tú, či je možné v texte dohody o odmene právneho zastúpenia uviesť odmenu advokáta nielen konkrétne vyčíslenou výškou, ale aj takou sumou, ktorá bude následne vypočítaná na základe príslušných právnych predpisov upravujúcich advokátsku tarifu. Dovolateľ mal za to, že pokiaľ je dohodnutá odmena advokáta podľa tarify, tak nie je možné, aby jej vyčíslenie nebolo súladné s rozhodnutím súdu o náhrade trov konania v zmysle príslušných právnych predpisov upravujúcich advokátsku tarifu. Dovolací súd konštatoval, že v spore vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Cb/216/2002, kde vykonal advokát ako právny predchodca žalobcu svoje právne služby, súd konal a rozhodoval o určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy o dielo zo dňa 22.01.1998 (resp. aj jej existencie) a neplatnosti zmluvy o dielo zo dňa 31.05.2002 (nie zo dňa 22.01.1998). Tieto žalobcom navrhované určenia neplatnosti právnych úkonov (právnych vzťahov), nie sú oceneľné peniazmi. Uvedené konštatovanie tiež podporila aj skutočnosť, že poplatková povinnosť z návrhov žalobcu sa spravovala podľa vtedy účinnej položky č. 1 písm. b/ prílohy zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov označenej ako Sadzobník súdnych poplatkov časť I „poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní“.

35. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom aj na ustálenú judikatúru vyjadrenú v rozhodnutiach sp. zn. 5MCdo/3/2007, 2MCdo/18/2008, 3MCdo/17/2010 a IV. ÚS 107/2012 preto vo svojom rozhodnutí zo dňa 24.09.2020 dospel k záveru, že konajúce súdy pri rozhodovaní o odmene advokáta za právne služby vec nesprávne právne posúdili, nakoľko mali vychádzať pri svojom právnom posúdení za vykonané úkony právnej služby z § 13 ods. 7 v spojení s § 13 ods. 6 vyhlášky, keďže v danej veci išlo o predmet konania, ktorý nie je oceneľný v peniazoch. A to s dôrazom aj na skutočnosť, že základ pre výpočet trov právneho zastúpenia sa určuje na základe rovnakých kritérií, ako základ pre výpočet súdneho poplatku vyrubovaného vo veci. Tento postup totiž reflektuje jednotu základu pre všetky druhy trov konania, ktorých výška sa odvíja od hodnoty sporu.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné, z ktorého dôvodu dovolaním napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

37. Na základe ústavnej sťažnosti žalobcu Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) nálezom zo dňa 30.09.2021, sp. zn. II. ÚS 291/2021 rozhodol, že základné právo žalobcu (resp. sťažovateľa) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu zo dňa 24.09.2020, sp. zn. 2Obdo/26/2019 boli porušené. Preto ústavný súd uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 24.09.2020, sp. zn. 2Obdo/26/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

38. Ústavný súd po posúdení veci nespochybnil, že otázka či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, avšak podľa jeho názoru v danej právnej veci najvyšší súd neprípustným spôsobom vyabstrahoval z dovolania právnu otázku, ktorá z neho nevyplýva, ani ju z dovolania ako celku nemožno vyvodit'. Ústavný súd napokon z dovolania, ktoré tvorilo prílohu ústavnej sťažnosti zistil, že právna otázka v dovolaní úplne absentuje, dovolateľ nemal na čo nadviazať a

ani netvrdil, že sa odvolací súd

sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola absentujúca otázka vyriešená alebo

je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (bod 34 nálezu).

Pričom podľa ústavného súdu zároveň dovolacím súdom sformulovaná právna otázka nebola ani otázkou, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie (bod 40 nálezu).

39. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po vrátení veci ústavným súdom konštatujúc, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.), viazaný právnym názorom ústavného súdu, ktorý vyslovil v náleze (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z.z. - ďalej len „zákon č. 314/2018 Z.z.“) opätovne dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné a súčasne tiež dôvodné.

40. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

41. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

42. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

43. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C.s.p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C.s.p.).

Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C.s.p.,

má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky

a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

44. V súvislosti s posúdením prípustnosti dovolania podaného podľa § 421 C.s.p.

(resp. § 432 C.s.p.) dovolací súd upriamuje pozornosť na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 09.06.2020, sp. zn. I. ÚS 51/2020, v ktorom ústavný súd „poukazuje na potrebu citlivého prístupu pri posudzovaní, či je dovolací dôvod daný v tom zmysle, že dovolací súd nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma

ju sám?, ako aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 09.06.2020,

sp. zn. I. ÚS 336/2019, v ktorom ústavný súd ustálil, že „Najvyšší súd

sa pri posudzovaní dovolacej právnej otázky nemôže zamerať len na jednu vetu, ktorú dovolateľ prípadne v dovolaní označí ako právnu otázku, a izolovať sa od toho,

ako je vymedzený dovolací dôvod. Právna otázka podľa § 421 C.s.p. a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa § 432 C.s.p. sú „spojené nádoby“, preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktne len na základe toho,

ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil na konkrétnom riadku svojho podania. Je potrebné

brať do úvahy aj dovolací dôvod, vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 C.s.p. a až následne možno posúdiť, (a) či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 C.s.p.“

45. Vzhľadom na kasačnú záväznosť rozhodnutia ústavného súdu (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z.z.) dovolací súd týmto preberá závery ústavného súdu, ktorý „z dovolania, ktoré tvorilo prílohu ústavnej sťažnosti zistil, že právna otázka v dovolaní úplne absentuje, dovolateľ nemal na čo nadviazať a ani netvrdil, že sa odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola absentujúca otázka vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, viď bod 34 nálezu. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného výslovne podané v zmysle nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 v spojení s § 432 C.s.p. (č. I. 609 spisu) neumožňuje, aby bol na jeho základe uskutočnený meritórny dovolací prieskum, nakoľko tento dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C.s.p., z ktorého dôvodu nie je v tejto časti dovolanie žalovaného podľa ust. § 421 ods. 1 C.s.p. prípustné.

46. S odkazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.11.2019, sp. zn. II. ÚS 344/2019 dovolací súd zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania založenú na dôvode podľa ust. § 420 písm. f/ C.s.p. možno vyvodiť aj z obsahu dovolania, ak dovolateľ výslovne svoje dovolanie nezaložil na tomto ustanovení, resp. ho založil len na dôvode nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 ods. 1 C.s.p. Ústavný súd SR v citovanom uznesení ustálil, že „najvyššiemu súdu nemožno v okolnostiach posudzovanej veci z ústavnoprávneho hľadiska vyčítať, že postupoval tak, že dovolacie dôvody interpretoval a vyhodnotil tak, ako to uviedol vo svojom uznesení, kedy vychádzal z obsahu dovolania.“

47. Z obsahu dovolania sa preto dovolací súd v ostatnom zameriava na dovolateľom vzhliadnutý rozpor v konštatovaní Krajského súdu v Bratislave v súvislosti s ním prezentovanou námietkou „vyčíslenia tarify z nesprávneho základu - hodnoty veci (ceny diela), ktoré neberie do úvahy, že k odstúpeniu od zmluvy o dielo, ktorá tvorila petit žalobného návrhu žalobcu, došlo až neskôr po podpise zmluvy o dielo a tarifa mala byť preto vyčíslená zo sumy zníženej o dovtedy poskytnuté plnenia. Uvedené sa tak nestalo, a to na rozdiel od postupu advokáta JUDr. Kubovčáka, ktorý svoju pôvodnú odmenu znížil na základe zníženej hodnoty veci (ceny diela).“ V takomto postupe napokon žalovaný vzhliadol konanie v rozpore s dobrými mravmi (strana 4 dovolania). Dovolateľ v ostatnom poukázal aj na „procesné pochybenie tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho súdu pri posúdení pasívnej legitimácie žalovaného, kedy mala byť žaloba zamietnutá už na súde prvej inštancie, a to pre chýbajúcu legitimáciu žalovaného (strana 8 dovolania)“ vzhľadom na ním uvádzané skutočnosti ohľadom prechodu práv a povinností zo žalovaného na Národnú diaľničnú spoločnosť priamo zo zákona. Tieto závery mimoriadnej závažnosti pre spor nielen v rámci jeho procesného vedenia, boli podľa žalovaného prednesené v rámci doterajšieho prebiehajúceho konania tak pred príslušným okresným súdom, ako aj pred Krajským súdom v Bratislave, ale zostali bez hlbšieho skúmania nepovšimnuté. Týmto je z obsahu podaného dovolania nepochybne možné vyvodiť námietku neurčitosti a nezrozumiteľnosti, t. j. námietku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, spočívajúcu v nevysporiadaní sa s podstatnými argumentami žalovaného prednesenými v prebiehajúcom konaní. Dovolací súd preto vyvodzuje z obsahu dovolania jeho prípustnosť z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. (viď II. ÚS 344/2019), a to v zmysle slovného spojenia kedy „žalovaným uvádzané závery mimoriadnej závažnosti pre spor nielen v rámci jeho procesného vedenia zostali bez hlbšieho skúmania nepovšimnuté...“ (č. I. 615 spisu, strana 8 dovolania), ako aj formulácie, kedy „krajský súd taktiež bez bližšieho vyjadrenia

opomína fakt..." (č. l. 617 spisu, strana 10 dovolania). Takáto vada zmätočnosti, ako je uvedené aj vyššie, podľa dovolateľa spočíva okrem iného aj v nevysporiadaní sa s otázkou výšky odmeny právneho zastúpenia a pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Výška odmeny právneho zastúpenia podľa žalovaného vychádza z hodnoty diela vyčíslenej na sumu 2.378.043.592,- SK bez DPH. A to v zmysle Zmluvy o dielo č. 320-19-02-2002/0

zo dňa 31.05.2002 uzavretej so zhotoviteľom DOPRASTAV, a.s. Konajúce súdy po celý čas konania podľa žalovaného „vychádzali zo sumy diela vyčíslenej na sumu 4.014.247.555,- SK vrátane DPH, ktorá hodnota podľa žalovaného netvorí reálnu a právne relevantnú hodnotu veci, od ktorej sa mal odvíjať výpočet a vyčíslenie odmeny právneho zastúpenia advokáta.“ Dovolací súd pre úplnosť dodáva, že tento argument, podľa ktorého mal žalovaný okrem iného za to, že týmto je nárokováná odmena právneho zastúpenia v rozpore s dobrými mravmi, vzniesol žalovaný nielen v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, ale aj v dovolaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, pričom ju je možné vzhliadnuť aj na strane 4. v podanom dovolaní (č. l. 611 spisu).

48. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konštatuje, že predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený, z ktorého dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C.s.p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

49. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických

a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní

pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany,

v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú,

resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

50. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým,

že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

51. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným

z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

52. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov

a obranou proti takému uplatneniu.

53. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

54. Zároveň dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005 z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní.

55. V súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia.

Odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu nižšej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p., je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje

jej právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 420 písm. f/ C.s.p.), pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

56. Princíp dvojinstančnosti, ktorým sa riadi občiansko-súdne konanie vyjadruje vzájomnú nadväznosť i prepojenosť odvolacieho konania s konaním uskutočneným pred súdom prvej inštancie. Z uvedeného plynú zásadné medze v tom, že rozhodnutiu vydanému

v odvolacom konaní musí predchádzať náležité konanie pred súdom prvej inštancie, pretože až jeho naplnením sa môže vytvoriť priestor pre účinné uplatnenie účelu, ktorý zákon sleduje v prípade opravného (odvolacieho) konania. Účelom odvolacieho konania je náprava skutkových a právnych pochybení súdu prvej inštancie,

za predpokladu, že boli rozpoznateľne (zrozumiteľne) prezentované.

K naplneniu tejto úlohy je potrebné najskôr zistiť ako súd prvej inštancie ustálil skutkový stav veci a ako ho právne posúdil, čo najspôľahlivejšie signalizuje (práve) odôvodnenie jeho rozhodnutia. Rozhodnutie a jeho odôvodnenie je základným

a bezpodmienečným objektom prieskumnej činnosti vykonávanej súdom vyššieho stupňa. Výsledky prieskumnej činnosti sú vždy reakciou na správnosť

a opodstatnenosť dôvodov preskúvaného rozhodnutia vo svetle uplatnených odvolacích námietok. To znamená, že preskúvané rozhodnutie musí spĺňať požiadavky zákona z hľadiska jeho odôvodnenosti (preskúmateľnosti) v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je logicky, vnútorne kompaktné

a neprotirečivo vysvetliť dôvody jeho rozhodnutia. Myšlienkový postup súdu musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku.

57. Vychádzajúc zo základného práva na prístup k súdnej ochrane je potrebné zdôrazniť, že nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť (tiež označovaná ako zmätočnosť rozhodnutia) súdneho rozhodnutia musí byť v opravnom konaní napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu (§ 389 ods. 1 písm.

b/ C.s.p.); konvalidácia tohto nedostatku (zmätočného rozhodnutia) súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických

a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ustanovenia § 338 C.s.p., ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa len za predpokladu,

že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 C.s.p.), ani na jeho zrušenie

(§ 391 ods. 1 C.s.p.). Pokiaľ existujú dôvody pre zrušenie (kasáciu) rozhodnutia,

čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť.

58. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie ohľadom výšky odmeny právneho zastúpenia vychádzajúcej zo zníženej hodnoty diela (vyčíslenej na sumu 2.378.043.592,- SK bez DPH - pozn. dovolacieho súdu) je zrejmé, že podľa názoru súdu prvej inštancie na dôvodnosť nároku žalobcu nemá vplyv ani následné vystavenie faktúry č. 121640207 zo dňa 07.01.2018 v sume 15.606.281,20 SK

za vykonanie právnych služieb vychádzajúcich zo zníženej hodnoty veci a ani storno faktúry č. 99640207, pretože podľa okresného súdu konanie pôvodného žalobcu nemôže byť žalobcovi na ujmu s ohľadom na skutkové okolnosti veci a podľa jeho presvedčenia ani nemôže spôsobiť nedôvodnosť uplatneného nároku žalobcu v tomto konaní (bod 15 rozhodnutia súdu prvej inštancie). Dovolací súd konštatuje,

že v súvislosti so žalovaným formulovanou odvolacou námietkou neurčitosti a nezrozumiteľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vychádzajúce zo sumy diela vyčíslenej na sumu 4.014.247.555,- SK vrátane DPH, ktorá hodnota podľa žalovaného netvorí reálnu a právne relevantnú hodnotu veci, od ktorej sa mal odvíjať výpočet a vyčíslenie odmeny právneho zastúpenia advokáta (keďže hodnota diela bola znížená na sumu 2.378.043.592,- SK bez DPH, však dovolací súd v napadnutom rozhodnutí nezaujal žiadny relevantný záver, ak uviedol, že „na posúdenie uplatneného nároku nemá žiaden vplyv stornovanie faktúry odmeny za právne zastúpenie, pretože faktúra je účtovným dokladom a sama osebe nepreukazuje dôvodnosť a výšku uplatneného nároku. Podľa odvolacieho súdu pri posúdení nároku je potrebné vychádzať

zo záväzkového vzťahu preukázaného dohodou s tým, že faktúra, jej vystavenie

a doručenie povinnému subjektu môže mať vplyv na splatnosť dlhu, prípadne určenie omeškania strán.“

59. Dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 20 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov

za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „Vyhláška č. 655/2004 Z.z.“), podľa ktorého ustanovenia sa za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky patrí advokátovi odmena podľa doterajších predpisov.

60. Výpočet trov právneho zastúpenia pozostávajúcich z odmeny advokáta a náhrad jeho hotových výdavkov sa s poukazom na § 20 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v spore vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Cb/216/2002 spravuje Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb

(ďalej len „Vyhláška č. 163/2002 Z.z.“), resp. jeho sadzobníkom, ktorý bol platný

a účinný v čase vykonania štyroch úkonov právnych úkonov advokátom a konania vo veci (3MCdo/17/2010).

61. Podľa § 1 ods. 1 Vyhlášky č. 163/2002 Z.z., advokát poskytuje právne služby

za odmenu, ktorej výška a spôsob určenia sa spravujú ustanoveniami tejto vyhlášky. Vyhláška upravuje aj náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času. Ustanovenia tejto vyhlášky sa vzťahujú na právne služby poskytované na základe zmluvy s klientom alebo na základe ustanovenia na to oprávneným orgánom (ods. 2).

62. Podľa § 2 ods. 1 Vyhlášky č. 163/2002 Z.z., pri uzatváraní zmluvy o poskytnutí právnych služieb môže advokát dohodnúť s klientom spôsob a výšku zmluvnej odmeny. Výška zmluvnej odmeny musí byť v súlade s dobrými mravmi.

Ak nedôjde k dohode podľa odseku 1, na určenie odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto

vyhlášky o základnej sadzbe tarifnej odmeny (ods. 2).

63. Podľa § 5 ods. 1 písm. c/ Vyhlášky č. 163/2002 Z.z., zmluvná odmena sa určuje podielom na hodnote veci (podielová odmena).

64. Podľa § 12 Vyhlášky č. 163/2002 Z.z., výška tarifnej odmeny sa určí dohodou podľa hodnoty alebo druhu veci alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal.

65. V zmysle § 13 ods. 6 vyššie uvedenej Vyhlášky č. 163/2002 Z.z., ak nemožno hodnotu veci alebo práva vyjadriť v peniazoch, alebo ak ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna desatina výpočtového základu.

66. V zmysle § 13 ods. 7 Vyhlášky č. 163/2002 Z.z., vo veciach určenia platnosti alebo neplatnosti právnych úkonov, vo veciach určenia či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, pri preskúvaní rozhodnutí iných orgánov, ak je predmetom vec, právo, alebo plnenie oceneľné peniazmi, patrí základná sadzba tarifnej odmeny určená podľa ods. 1 § 13, z hodnoty tejto veci, práva alebo výšky tohto plnenia.

67. Dovolací súd s poukazom na vyššie citované ustanovenia Vyhlášky č. 163/2002 Z.z. zdôrazňuje, že predmetom sporu je nárok žalobcu na odmenu za právne služby poskytnuté klientovi. Týmto je táto otázka kľúčová a zásadná pre posúdenie žalovaného nároku, preto je riadne a úplne zodpovedanie tejto skutočnosti esenciálne

a smerodajné, nakoľko sa zodpovedaním tejto otázky stanovuje výpočet a vyčíslenie odmeny právneho zastúpenia advokáta. Najvyšší súd zároveň dodáva, že v civilnom sporovom konaní poskytovaná súdna ochrana ohrozených alebo porušených práv

a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, ktorá zahŕňa aj legitímne očakávania strán, že ich spor bude rozhodnutý spravodlivo, pričom aj v tejto súvislosti je opodstatnená preferencia materiálneho a nie len formálneho poňatia súdnej ochrany. Je totiž nevyhnutné,

aby spravodlivé súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétného právneho problému (obdobne napr. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07). Dovolací súd pritom zdôrazňuje, že argument strany sporu je relevantný vo vzťahu k právnemu sporu prejednávanému súdom, ak môže spôsobiť buď vyhovieť žalobe alebo zamietnutie žaloby, napr. podporiť, spochybníť alebo vyvrátiť argumenty žalobcu uvedené v žalobe a podporujúce jeho žalobný nárok.

68. Dovolací súd ďalej upriamuje pozornosť na § 1 zákona č. 639/2004 Z. z. o Národnej diaľničnej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (v znení zákona

č. 747/2004 Z.z.) ďalej aj „zákon č. 639/2004 Z. z.), podľa ktorého tento zákon upravuje podmienky, spôsob založenia, vznik, postavenie a právne pomery Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. (ďalej len „diaľničná spoločnosť“), založenej z prioritného infraštruktúrneho majetku štátu v správe Slovenskej správy ciest, na vykonávanie správcovských, investorských a obchodných činností.

69. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 639/2004 Z. z., prioritným infraštruktúrnym majetkom sú diaľnice, cesty pre motorové vozidlá a cesty podľa schváleného plánu rozvoja diaľnic a ciest vymedzené osobitným predpisom 1) (ďalej len „diaľnice“), pozemky pod diaľnicami vo vlastníctve diaľničnej spoločnosti vrátane súčastí diaľnic a pozemkov pod nimi vo vlastníctve diaľničnej spoločnosti.

70. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 639/2004 Z. z., na založenie diaľničnej spoločnosti sa použije prioritný infraštruktúrny majetok podľa § 2 a veci slúžiace na správu, údržbu, opravy a rozvoj diaľnic, ktoré ministerstvo vyjme z majetku štátu v správe Slovenskej správy ciest. Súhlas na použitie majetku štátu podľa osobitného zákona 8) sa nevyžaduje.

71. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 639/2004 Z. z., predmetom nepenažného vkladu je účtovne oddelená, vnútorná organizačná jednotka Slovenskej správy ciest vymedzená v rozhodnutí ministerstva, ktorá sa považuje za časť podniku podľa § 5, § 59 ods. 4 a § 485 Obchodného zákonníka. Ustanovenia § 477 ods. 3 časti vety za čiarkou a § 478 Obchodného zákonníka sa nepoužijú.

72. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na ustanovenie § 7 ods. 6 zákona č. 639/2004 Z. z., podľa ktorého dňom vzniku diaľničnej spoločnosti prechádzajú na ňu všetky práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov a z iných právnych vzťahov viažucich sa na činnosť vnútornej organizačnej jednotky Slovenskej správy ciest vkladanej do diaľničnej spoločnosti.

73. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že tento sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie v tom, že žalovaný je pasívne legitimovaný v konaní, nakoľko žalovaný hodnoverne nepreukázal prechod pohľadávky žalobcu na NDS, a.s., a to buď v delimitačnom protokole alebo inom záväznom dokumente, v ktorom by bolo presne špecifikovaný spôsob a rozsah prechádzajúcich práv a povinností na nový subjekt. Preto odvolací súd dospel k záveru, že uplatnená pohľadávka na NDS, a.s. neprešla, čím je pasívna legitimácia na strane žalovaného daná (viď bod 15. napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu).

74. Dovolací súd týmto vyvodzujúci prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. (viď II. ÚS 344/2019, bod 58. tohto rozhodnutia) aj v súvislosti s vyššie uvedeným záverom odvolacieho súdu ohľadom pasívnej legitimácie na strane žalovaného uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je možné ustáliť, akými úvahami sa riadil pri konštatovaní záveru, že „žalovaný hodnoverne nepreukázal pri tak rozsiahlom prevode majetku, pohľadávok a záväzkov zo žalobcu na NDS, a.s., žiadnym delimitačným protokolom alebo iným záväzným dokumentom prechod práv a povinností na nový subjekt, resp. NDS, a.s.“, a to aj napriek vyššie citovaným ustanoveniam zákona č. 639/2004 Z. z. Týmto je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu aj v tejto časti nedostatočné a nepreskúmateľné, z ktorého dôvodu rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p.

75. Keďže posúdenie pasívnej legitimácie v spore je rozhodujúcou právnou otázkou, je nesporné, že postup odvolacieho súdu zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm f/ C.s.p. a súčasne aj jeho dôvodnosť.

76. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie nemôže z pohľadu presvedčivosti ohľadom riadneho vysporiadania sa s prechodom práv a povinností v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 639/2004 Z. z. zo žalobcu na NDS, a.s., resp. jeho pasívnej vecnej legitimácie, ako ani z pohľadu na výpočet a vyčíslenie odmeny právneho zastúpenia advokáta z hodnoty diela zníženej na sumu 2.378.043.592,- SK bez DPH, podľa dovolacieho súdu obstať. V takomto prípade nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu zakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., ktorú odvolací súd v rámci odvolacieho konania nenapravil pokiaľ postupoval podľa § 387 C.s.p. a stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie, ktoré spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu tvorí jeden celok, hoci na takýto nedostatok žalovaný ako odvolateľ v podanom odvolaní poukázal a tieto opakovane v konaní prezentoval. Dôsledkom vady zmätočnosti konania je vždy (bez ďalšieho) nie len zrušenie rozhodnutia, ktoré ňou trpí, ale v danom prípade aj ďalších nadväzujúcich rozhodnutí, pretože takto vydané rozhodnutia nemožno považovať za správne.

77. Tento nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) v otázke väd konania namietaných dovolateľom má za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené súdu v ustanovení § 220

ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. na riadne odôvodnenie rozsudku.

Z tohto dôvodu je dovolanie žalovaného procesne prípustné podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a dovolateľ v ňom dôvodne namieta ním uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti, pretože mu týmto nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

78. Ďalej dovolací súd uvádza, že dovolacia námietka žalovaného smerujúca k prekážke rozhodnutej veci v časti trov právneho zastúpenia v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Cb/216/2002, je námietkou v zmysle jej obsahu spadajúca pod vymedzenie ustanovenia § 420 písm. d/ C.s.p.

79. K tejto námietke dovolací konštatuje, že táto nie je dôvodná. Okresný súd Bratislava II vo svojom rozhodnutí zo dňa 18.12.2008, č. k. 23Cb/216/2002-235, právoplatným dňa 27.02.2009 a vykonateľným dňa 02.03.2009, priznal žalovanému voči žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 3.713,50 Sk (123.27 EUR).

Z odôvodnenia dotknutého rozhodnutia vyplýva, že táto náhrada bola za vykonané 4 úkony právnej služby - a to 1. prevzatie a príprava zastúpenia pri sadzbe 1.170 Sk,

2. vyjadrenie k návrhu zo dňa 13.08.2002 pri sadzbe 1.170 Sk, 3. vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa vo veci po 1 pri sadzbe 585 Sk a 4. účasť na pojednávaní dňa 15.05.2003 po 1 pri sadzbe 292,50 Sk; 3x paušál po 120 Sk a 1x paušál 136;

(t. j. za rovnaké úkony právnej služby, ktoré sú uplatnené v tomto konaní, pozn. dovolacieho súdu). A to všetko podľa § 13 ods. 6 Vyhľadávky č. 163/2002 Z.z., t. j.

zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške jednej desatiny výpočtového základu, pretože hodnotu veci alebo práva nemožno vyjadriť v peniazoch alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami (neoceniteľný základ predmetu konania). Je pravdou, že výrok predmetného rozhodnutia ohľadom trov advokáta smeruje voči totožnému nároku,

aký je uplatnený v tomto konaní. Prekážka rozhodnutej veci však nie je daná totožnosťou strán sporu, ktorá skutočnosť je základom existencie res iudicata, resp. prekážky rozhodnutej veci.

80. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 420 písm. f/ C.s.p., ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.).

81. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C.s.p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd

o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

82. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom

hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.